

Е.А. Бакиров¹, Ж.Ә. Маликов¹, Р.Т. Сауркенов¹

¹Ұлттық қорғаныс университеті, Астана, Қазақстан
(E-mail: yerzhan_bakirov@mail.ru)*

Шетел елдердің тылдық қамтамасыз ету қызметінің дала инновациялық техникалық жабдықтарының ерекшеліктері

Мақалада автор тылмен қамтамасыз ету бөлімшелердің мүмкіндіктері мен ұтқырлығын арттыру және жеңілдету үшін және барынша уақыттың үнемді болу үшін автономды жағдайларда жеке құрамды толық санитарлық өңдеуді және гигиеналық жууды ұйымдастыруға арналған инновациялық технологияларды бейбіт және соғыс уақытында қолдануды ұсынады.

Қазіргі жағдайда әскерлерді қажетті қару-жарақпен, техникамен, мүлікпен, азық-түлікпен және т.б. қамтамасыз ету мәселелері жаһандық экономикалық дағдарысқа, автомобиль және теміржол коммуникацияларының шамадан тыс жүктелуіне, шығындардың өсуіне және басқаларға байланысты айтарлықтай күрделене түскенін атап өткен жөн.

Бұл мақаланың өзектілігі әскерлерді жан-жақты және үздіксіз материалдық-техникалық қамтамасыз ету кез келген мемлекеттің әскери қимылдарын сәтті өткізуінің негізгі факторларының бірі болып саналады. Бейбіт уақытта құрылған логистикалық жүйе әскери жорық кезінде пайдалануға арналған. Осының барлығы қазіргі заманғы ұрыс жағдайында логистикалық мәселелерді шешудің жаңа, тиімді жолдарын табуды қажет етеді. Бұл Украина Қарулы Күштері үшін бүгінгі күні өзекті. Сондықтан жұмыстың мақсаты – жаңа, жетілдірілген өнім түріндегі инновацияның мемлекеттік күш құрылымдарын логистикалық қамтамасыз етуді қарастыру және тәжірибеге енгізу: әртүрлі блоктық контейнерлерді қамтитын модульдік кешендер құру (асхана-асхана, душ бөлмесі, кір жуатын бөлме және т.б.). Олар келешекте төтенше жағдайлар аймақтарындағы жауынгерлік тапсырмаларды орындау кезінде және қарулы қақтығыстарға қатысу кезінде әскери қызметкерлердің күнделікті өміріне қатысты мәселелерді шешу сапасын түбегейлі өзгертеді.

Кілт сөздер: инновация; күнделікті өмір; тылмен қамтамасыз ету шарттары; функционалдық үй-жайларды дамыту.

Kipicne

Қазіргі уақытта әскерлердің байланыс мәселесі маңызды мәселе болып қала береді. Байланыс жау әскерлеріне неғұрлым жақын болса, соғұрлым әсер тезірек әсер етеді. Бұл жағдайда, егер қозғалыстағы немесе жауынгерлік тапсырманы орындайтын әскерлердің коммуникациясы бұзылған болса, әсер сол жерде орналасқан әскерлерге қарағанда көбірек болады. Екінші жағынан, қарсыластың артқы жағында қарым-қатынас неғұрлым алыс болса, соғұрлым сәттілік пен әсер соғұрлым көп болады. Сонымен қатар, жаудың терең

тылына соққы командалық құрамға, жеке құрамға және бейбіт тұрғындарға күшті психологиялық әсер етеді. Осыған байланысты коммуникацияларды қорғауды күшейту, блокпосттар орнату қажет. Бұл міндеттерді шешу үшін Ауғанстандағы Кеңес әскерлері мен Шешенстандағы Ресей әскерлері күштер мен құралдардың 50-60% - на дейін жұмсалды. Ирак пен Ауғанстандағы американдық әскерлер бұл міндеттерді шешуге аз күш пен қаражат жұмсаған жоқ. Осындай күрделі мәселелерді шешу мақсатында төменде көрсетілген инновациялық ауа-райына төзімді блок-постарды әскери қарулы күштерге қолдану оң өзгеріс әкеледі деп сенемін.

Әскерлерді барлық қажетті заттармен қамтамасыз ету мәселелерін шешудің күрделілігі мен маңыздылығына сүйене отырып, әлемдік экономикадағы өзгерістердің бар динамикасын ескере отырып, соғыс жағдайында әскерлерді тылмен қамтамасыз ету жоспары жыл сайынғы оның елдің экономикалық өсу қарқынына сәйкестігі, көлік инфрақұрылымының дамуы, қолда бар резервтер және т.б.. Сондай-ақ жоспарлы әскери іс-қимылдарды тылдағы мүмкіндіктермен үнемі салыстырып отыру қажет [1].

Зерттеу әдістері

Әдістеме жақын болашақта логистикалық қамтамасыз ету жүйесін жетілдіру бойынша маңызды шараларға негізделген. Олар қолданыстағы логистикалық жүйені қайта ұйымдастырудан және оңай бейімделетін және кейіннен нақты тапсырмаларды орындауға арналған күштер мен құралдардың модульдік құрылымдарын құрудан тұрады [2].

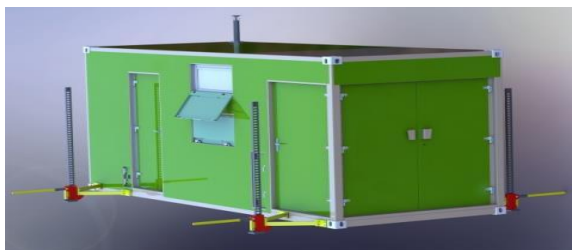
Негізгі бөлім

Әскери бөлімдерді тылдық қамтамасыз ету мақсатында Кен орнындағы кір және монша қондырғыларына арналған блоктық контейнерге арналған жобалық құжаттамалар жиынтығы ұсынылады. Сондай-ақ жауынгерлік (бақылау пункті), тылдағы (асхана) және т.б. технологиялық модульдер әзірленуде.

Украина Қарулы Күштерінде жүргізілген реформалардың ерекшеліктерінің бірі олардың ғылыми негізделуі болып табылады. Теориялық қамтамасыз ету, дала жағдайында ұзақ мерзімді орналастыру кезінде әскери қызметкерлердің өмірін қамтамасыз етуді жақсарту бойынша перспективалық идеяларды әзірлеу және негіздеу үшін блоктық контейнерлерді – жылжымалы көп функционалды үй-жайларды пайдалану алғаш рет ұсынылып отыр. Практикалық маңызы. Украинаның әскери-саяси басшылығы әскерлерді материалдық-техникалық қамтамасыз етуді қарулы күштерді бейбіт және соғыс уақытында жан-жақты қамтамасыз етудің құрамдас бөліктерінің бірі ретінде қарастыратынын ескере отырып, ұсынылған идеяларды әскерлердің өмір сүру жағдайын жақсарту үшін пайдалану жаңа жағдай туғызады [3].

Бұл 1-ші суреттегі Автономды жылжымалы модульдердің тиеу-түсіру контейнері кранның көмегімен жылжытуға мүмкіндік беретін жақтаулы болат құрылым. Контейнердің сырты металмен қапталған, оның іші мақсатына байланысты құрылады. Мұндай контейнерлер әдеттегідей 20 футтық контейнер мөлшерінде емес, шағын олардың ені 2,4 м-ден, ұзындығы 7,5 м-ден аспайды, бұл оларды автомобиль көлігімен (мысалы, КрАЗ автозауыт өндірісінің көлігі), теміржол көлігімен (контейнерлерді тасымалдауға арналған платформа) тасымалдаудың ыңғайлылығына байланысты құрылған. Автономды мобильді модульдердің негізгі артықшылықтарына (жақын аналогтармен салыстырғанда) мыналар жатады:

- контейнерлермен біріктірілген модульдің жалпы өлшемдері, бұл оларды қосымша талаптарсыз және құрылғыларсыз көліктің барлық түрлерін пайдалана отырып тасымалдауға мүмкіндік береді;
- модульде кез-келген климаттық және ауа-райы жағдайына төзімді заманауи жылу оқшаулағыш материалдары қолданылған.

1 сурет - Автономды жылжымалы модульдердің тиеу-түсіру жүйесі (Украина)

Автономды жылжымалы монша модулі (2-сурет) дала жағдайында стационарлық негізде жуынуға арналған гигиеналық құрылғы. Негізгі жабдыққа мыналар кіреді: екі кереует, жылыту, сағатына 300 литр ыстық су беретін қазандық, желдету;

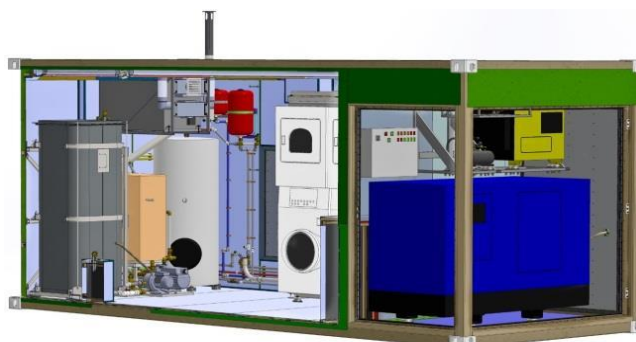
Моншаның сумен жабдықтауы 1500 литрді құрайды, бұл оны сыртқы көздерден толтыруға мүмкіндік береді.

2 сурет - Автономды жылжымалы монша модулі (Украина)

Сонымен қатар, автономды «монша» модулінің дизайны, оның аналогтарынан айырмашылығы, оны тек энергия мен судан тәуелсіз болуға мүмкіндік береді [4].

Автономды жылжымалы кір жуу модулі (3-сурет) даладағы стационарлық базалардан алыс орналасқан персоналдың киімдерін жууға арналған.

3 сурет - Автономды жылжымалы кір жуу модулі (Украина)

Негізгі жабдыққа: екі кереует, жылыту, сағатына 300 литр ыстық су беретін индуктивті қазандық, желдету, үш кептіргіш және үш кір жуғыш машина кіреді. Сонымен қатар, кірді сумен қамтамасыз ету 750 литрді құрайды, бұл сыртқы көздерден толығымен тәуелсіз болуға мүмкіндік береді.

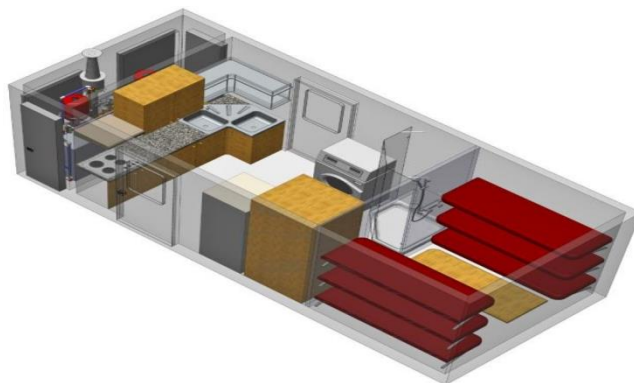
Автономды жылжымалы нан пісіру модулі (4-сурет) саладағы персоналға қажетті ассортименттегі нан өнімдерін дайындауға арналған [5].

4 сурет - Автономды жылжымалы наубайхана модулі (Украина)

Негізгі жабдыққа мыналар кіреді: қамыр илеуге арналған араластырғыш, қамыр бөлгіш, пеш, ингредиенттерді сақтауға арналған шкафтар және қосымша ас үй жабдықтары, раковина (сыртқы су көзіне қосылуы мүмкін), су ыдысы, қазандық, жылыту, энергиямен жабдықтау, желдету, кәріз жабдықтары бір жинақта орналасқан. Автономды жылжымалы жауынгерлік пункті модулі (5-сурет) дала жағдайында персоналдың өмірін қамтамасыз етуге арналған.

Негізгі жабдыққа мыналар кіреді: алты кереует, душ, сорғышы бар плита, тоңазытқыш, гардеробтар, кір жуғыш машина автокөлік, жиналмалы асхана, қазандық, от жағу, энергиямен қамтамасыз ету, желдету, кәріз жабдықтары[6].

5 сурет - Автономды жылжымалы жауынгерлік пункті модулі (Украина)

Қорытынды

Қорытындылай келе, материалдық-техникалық қамтамасыз ету жауынгерлік және арнайы техникалық қамтамасыз етумен қатар инновациялық технологиялар қолдану құрамалардың, бөлімдердің және бөлімшелердің жауынгерлік іс-қимылдарын кешенді қамтамасыз етудің құрамдас бөлігі және олардың жүктелген міндеттерді орындауға жеңілдік туғызады.

Қазақстанның болашағын ескере отырып, әскери-саяси басшылығы әскерлерді материалдық-техникалық қамтамасыз етуді қарулы күштерді бейбіт уақытында жан-жақты қолдаудың құрамдас бөліктерінің бірі ретінде қарастыратынын ескере отырып, әскерлердің өмір сүру жағдайын жақсарту үшін ұсынылған идеяларды пайдалануға болады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Ващинин, И. А. Война XXI века / Зарубежное военное обозрение. – М.: – 1998. – № 5. – С. 2–7.
2. Дурнев, Р. А. Методический аппарат обоснования рациональной технологии развертывания временных городков для размещения населения, пострадавшего от аварий, катастроф и стихийных бедствий / А. В. Трофимов, А. А. Насобин // Технологии гражданской безопасности. – М.: – 2010. – Т. 7, № 4. – С. 26–35.
3. Инюхин, М. Развитие тылового обеспечения Вооружённых сил Великобритании / Н. Резяпов // Зарубежное военное обозрение. – М.: – 2013. – № 5. – С. 19–27.
4. Левченко, Ф. М. Аналіз досвіду застосування мобільних медичних формувань у країнах-членах НАТО, Російській Федерації та в Україні (огляд літератури) / М. І. Бадюк, І. К. Серета // Військова медицина України. – Киев: – 2007. – Т. 7, № 1-2. – С. 66–72.
5. Одинцов, Л. Г. Средства первоочередного жизнеобеспечения пострадавшего населения / А. И. Ребик // Технологии гражданской безопасности.. – М.: – 2007. – Т. 4, № 1. – С. 85–94.
6. Пчелкин, В. И. К вопросу о создании временных жилых городков для населения, пострадавшего в чрезвычайных ситуациях / И. В. Панов // Технологии гражданской безопасности. – М.: – 2009. – Т. 6, № 3-4. – С. 170–176.

Е.А. Бакиров, Ж.А. Маликов, Р.Т. Сауркенов

Особенности полевого инновационного технического оборудования службы тылового обеспечения зарубежных стран

В этой статье автор предлагает использовать инновационные технологии в мирное и военное время для организации полной санитарной обработки и гигиенической мойки личного состава в автономных условиях для повышения и облегчения возможностей и мобильности подразделений тыла, а также для экономии времени.

Следует отметить, что в современных условиях вопросы обеспечения войск необходимым вооружением, техникой, имуществом, продовольствием и т.п. значительно усложнились в связи с глобальным экономическим кризисом, перегрузкой автомобильных и железнодорожных коммуникаций, ростом затрат и др.

Актуальность данной статьи заключается в том, что всестороннее и непрерывное материально-техническое обеспечение войск считается одним из основных факторов успешного проведения военных действий любого государства. Логистическая система, созданная в мирное время, предназначена для использования во время военных походов.

Все это требует поиска новых, эффективных путей решения логистических задач в современных боевых условиях. Это актуально сегодня для Вооруженных Сил Украины. Поэтому целью работы является рассмотрение и внедрение в практику логистического обеспечения государственных силовых структур инноваций в виде новой, усовершенствованной продукции: создание модульных комплексов, включающих различные блочные контейнеры (столовая-столовая, душевая, прачечная и др.). Они кардинально изменят качество решения вопросов, касающихся повседневной жизни военнослужащих в дальнейшем при выполнении боевых задач в зонах чрезвычайных ситуаций и при участии в вооруженных конфликтах.

Ключевые слова: инновации; повседневная жизнь; условия тыла; развитие функциональных помещений.

E.A. Bakirov, Zh.A. Malikov, R.T. Saurkenov

Features of the field innovative technical equipment of the logistics service of foreign countries

In this article, the author suggests using innovative technologies in peacetime and wartime to organize complete sanitation and hygienic washing of personnel in autonomous conditions to increase and facilitate the capabilities and mobility of rear units, as well as to save time. It should be noted that in modern conditions, the issues of providing troops with the necessary weapons, equipment, property, food, etc. have become much more complicated due to the global economic crisis, overloading of road and rail communications, rising costs, etc. The relevance of this article lies in the fact that comprehensive and continuous logistical support for troops is considered one of the main factors for the successful conduct of military operations by any state. The logistics system, created in peacetime, is intended for use during military campaigns.

All this requires the search for new, effective ways to solve logistical problems in modern combat conditions. This is relevant today for the Armed Forces of Ukraine. Therefore, the purpose of the work is to consider and introduce innovations in the form of new, improved products into the practice of logistics support for state law enforcement agencies: the creation of modular complexes including various block containers (canteen, shower, laundry, etc.). They will radically change the quality of solving issues related to the daily lives of military personnel

in the future when performing combat missions in emergency zones and when participating in armed conflicts.

Keywords: innovation; daily life; home front conditions; development of functional premises.

References:

1. Vashchinin, I. A. (1998). Voina XXI Veka / Zarubezhnoe voennoe obozrenie [War of the XXI century]. – M.: No. 5, - P. 2-7.
2. Durnev, R. A. (2010). Metodicheskiy apparat obosnovaniya ratsional'noy tekhnologii razvertyvaniya vremennykh gorodkov dlya razmeshcheniya naseleniya, postradavshego ot avari, katastrof i stikhiynykh bedstviy [Methodological apparatus for substantiating a rational technology for deploying temporary towns to accommodate populations affected by accidents, disasters and natural calamities] / A. V. Trofimov, A. A. Nasobin // Tekhnologii grazhdanskoй bezopasnosti. – M.: VOL. 7, NO. 4, - P. 26-35.
3. Inyukhin, M. (2013). Razvitiye tylovogo obespecheniya Vooruzhonnykh sil Velikobritanii [Development of logistics support for the British Armed Forces] / N. Rezyapov // Zarubezhnoye voyennoye obozreniye.. – M.: No. 5, - P. 19-27.
4. Levchenko, F. M. (2007). Analiz dosvidu zastosuvannya mobil'nykh medychnykh formuvan' u krayinakh-chlenakh NATO, Rosiys'kiy Federatsiyi ta v Ukrayini (ohlyad literatury) [Analysis of the experience of using mobile medical formations in NATO member states, the Russian Federation and Ukraine] / M. I. Badyuk, I. K. Sereda // Viys'kova medytsyna Ukrayiny. VOL. 7, NO. 1-2, - P. 66-72.
5. Odintsov, L.G. (2007). Sredstva pervoocherednogo zhizneobespecheniya postradavshego naseleniya. [Primary life support means for the affected population] / A. I. Rebik – M.: VOL. 4, NO. 1, - P. 85-94.
6. Pchelkin, V.I. (2009). K voprosu o sozdaniі vremennykh zhilykh gorodkov dlya naseleniya, postradavshego v chrezvychaynykh situatsiyakh. [On the issue of creating temporary residential towns for the population affected by emergency situations] / I. V. Panov // – M.:– Vol. 6, No. 3-4. – P. 170-176.

Бакиров Ержан Абдималиқұлы	майор, Қазақстан Республикасының Ұлттық қорғаныс университеті тылдық қамтамасыз ету кафедрасының 2 курс магистранты, Астана, Қазақстан
Бакиров Ержан Абдималикович	майор, магистрант 2 курса кафедра тылового обеспечения Национального университета обороны Республики Казастан, Астана, Казахстан
Bakirov Erzhan	major, 2nd year Master's student, Department of Logistics, National Defense University of the Republic of Kazakhstan, Astana, Kazakhstan

Маликов Жайық Әбдіжаппарұлы	Қазақстан Республикасының Ұлттық қорғаныс университетінің оқытушысы, Астана, Қазақстан
Маликов Жайық Абдижаппарович	преподаватель Национального университета обороны Республики Казахстан, Астана, Казахстан
Malikov Zhaiyk	Lecturer of the National Defense University of the Republic of Kazakhstan, Astana, Kazakhstan

Сауркенов Руслан Тұрсынханұлы	подполковник, Қазақстан Республикасының Ұлттық қорғаныс университеті тылдық қамтамасыз ету кафедрасының 1 курс магистранты, Астана, Қазақстан
Сауркенов Руслан Турсынханович	подполковник, магистрант 1 курса кафедра тылового обеспечения Национального университета обороны Республики Казахстан, Астана, Казахстан
Saurkenov Ruslan	lieutenant colonel, 1st year master's student, Department of Logistics, National Defense University of the Republic of Kazakhstan, Astana, Kazakhstan